

MOKINIŲ PROJEKTINIŲ DARBŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. **Projekto samprata.** Projektas – dominančios temos įprasminimas, problemos sprendimas aktyvia kūrybiška veikla.

2. **Projektinio darbo tikslai:**

2.1. sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis mokymosi mokytis gebėjimus, gebėjimus spręsti problemas, priimti sprendimus, savarankiškai mokytis;

2.2. padėti mokiniams išsiugdyti informacinį raštingumą: gebėjimą gauti, įvertinti ir vartoti informaciją naudojant įvairius šaltinius;

2.3. padėti mokiniams įtvirtinti tradicinį ir kompiuterinį raštingumą;

2.4. ugdyti mokinių kūrybiškumą ir kritinį mąstymą.

3. **Projektinės veiklos metu ugdomi gebėjimai.** Projektinio darbo metu ugdomi gebėjimai: mokomieji, komandos būrimo, bendradarbiavimo, planavimo, analizavimo, interpretavimo, hipotezių formulavimo, prognozavimo, statistinių duomenų apdorojimo, lyginimo, anketavimo, interviu organizavimo, atrinkimo sugebėjimo naudotis įvairiomis paieškos sistemomis, demonstravimo, retorikos, apibendrinimo, medžiagos pateikimo, vertinimo, kritinio mąstymo ir kt. Projektinio darbo metu skiriamas dėmesys kūrybiškumo ugdymui.

II. PROJEKTINĖS VEIKLOS VYKDYMO FORMOS

4. **Projektinė veikla 5 kl. mokiniams.** 5 klasių mokinių projektiniai darbai etnokultūros tema vykdomi lietuvių kalbos pamokų metu. Mokinių projektui vadovauja lietuvių kalbos mokytojai. Darbo parengimas kompiuteriu integruojamas į informacinių technologijų pamokas. Projekto trukmė – individualus lietuvių kalbos ir informacinių technologijų mokytojų sprendimas. Lietuvių kalbos pamoka, skirta projektui, organizuojama Kūrybinės - praktinės laboratorijos metu. Kiekvienas 5 klasės mokinys parengia individualų darbą.

5. **Projektinė veikla 6 - 8 klasių mokiniams.** Mokiniai projektus vykdo projektui skirtą valandą Kūrybinės – praktinės laboratorijos metu, vieną kartą per savaitę.

6. **5 kl. mokiniai**, vykdantys etnokultūrinį projektą (privalomą), **6 - 8 kl. mokiniai**, parašę motyvacinį laišką, patekę į vieną iš sudaromų koncentro mokinių projektinių grupių, turi galimybę nuo mokslo metų pradžios ar vėliau pasirinkti mokyklos, šalies ar tarptautiniu mastu siūlomą kūrybinį projektą. **6 – 8 kl. mokiniai** gali patys apsispręsti, vykdyti vieną ar kelis projektus. Rašto darbą mokiniai parengia vadovaujami to mokinių projektinės veiklos vadovo, kurio projektinėje grupėje yra mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinti. Atskiru atveju gali būti priimtas ir kitas sprendimas (kai mokslo metų eigoje pasiūlomas projektas ir skiriamas mokytojas tam projektui vadovauti). **6 – 8 kl. mokiniai, jei ir pasirinko kitą projektą**, Kūrybinės – praktinės laboratorijos metu privalo dirbti mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintoje mokinių projektinėje grupėje.

III. PROJEKTINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO ETAPAI

7. **Pasiūla ir pasirinkimas:**

7.1 Iki gegužės 1 d. mokytojas planuojantis kitais mokslo metais turėti projekto grupę, pasirinkta forma pristato savo idėjas pasirinkto koncentro mokiniams;

7.2. kitiems mokslo metams mokinių poreikiai tiriami gegužės II-III sav. (apklausa e.dienyne). Mokytojai, atsižvelgdami į mokinių poreikius, projektinių darbų temas pristato kuruojančiam vedėjui iki birželio 1 d. siūlomas temas pateikia tvirtinti Metodinei tarybai;

7.3. mokytojai, kurių temos patvirtintos Metodinėje taryboje, projektų idėjas pristato mokiniams Direktorės valandos metu rugsėjo pirmąją savaitę. Projektų pasiūla skelbiama mokyklos internetiniame puslapyje iki rugsėjo 1 d. Mokinys, pagal poreikius pasirinkęs vieną iš jo koncentruoti siūlomų projektų, klasės bendruomenės dienos metu rašo motyvacinį laišką (priedas Nr.6), kuriame išdėsto projekto pasirinkimo argumentus, pateikia vieną - du alternatyvius variantus (jei nepatektų į norimą grupę). Motyvacinius laiškus surenka klasės auklėtojas ir pristato į sekretoriatą.

7.4. išanalizavę mokinių motyvacinius laiškus, koncentruotų projektų vadovai sudaro projektines grupes (pagal pateiktus kriterijus), kuriose yra 12-18 mokinių;

7.5. klasės auklėtojai primena mokiniams projektinės veiklos organizavimo tvarką, kontroliuoja, kad visi auklėtiniai pasirinktų projektą“.

8. Vykdymas:

8.1. Planuodamas projektinę veiklą kiekvienas mokinys, konsultuojamas projekto vadovo, išsikelia 2-3 uždavinius. Vienas iš uždavinių susijęs su šaltinių analizavimu, informacijos sisteminimu, interpretavimu. Antrasis uždavinys (arba antrasis ir trečiasis) – praktinis, kūrybinis, tiriamasis darbas.

8.2. **5 kl. mokinių** projektiniai darbai vykdomi rugsėjo – balandžio mėnesiais.

8.3. **6, 7 kl. mokinių** projektiniai darbai vykdomi rugsėjo – kovo mėnesiais. Iki balandžio 1 d. visi rašto darbai ir projekto vadovo vertinimai atnešami į sekretoriatą. Balandžio mėnesį vyksta projektinių darbų pristatymai. Iki gegužės 15 d. į skaityklą atnešami kiekvieno mokinio įsivertinimai.

8.4. **8 kl. mokinių** projektiniai darbai vykdomi rugsėjo – gruodžio mėnesiais. Iki sausio 2 d. visi rašto darbai ir projekto vadovo vertinimai atnešami į sekretoriatą. Iki sausio 25 d. vyksta projektinių darbų individualūs pristatymai. Galutinis viešas pristatymas vyksta vasario I-II savaitę renginyje visai mokyklos bendruomenei. 8 kl. pristatymo kalbos vertinimą dalinti 8 ir 2. 2 balus paliekant už pasirodymą renginyje vasario mėn. (priedas Nr. 7)

9. **8 klasių** - sausio mėnesį, **6,7 klasių** - balandžio mėnesį lietuvių kalbos mokytojai (pagal reikalavimus, esančius 1, 2 prieduose) ir IT mokytojai (pagal reikalavimus, esančius 1, 2, 4, 5 prieduose) įvertina mokinių rašto darbus.

10. Kiekvienas projekto vadovas į projektinės veiklos programą įtraukia šias **temas**:

10.1. praėjusių mokslo metų projektinės veiklos įsivertinimų analizavimas, naujų siekių išsikėlimas (būtina);

10.2. šaltinių analizavimas, konspektavimas, informacijos sisteminimas (būtina);

10.3. plagiatas, etiškas informacijos vartojimas (būtina); naudotą šaltinį užrašyti skliausteliuose prie įterpto teksto; raktinis žodis, interneto adresas, žiūrėjimo data;

10.4. susipažinimas su knygų išdėstymo tvarka bibliotekoje (būtina);

10.5. informacijos paieška internete (pageidautina);

10.6. informacijos paieška enciklopedijose (pageidautina);

10.7. projekto įsivertinimas, projekto naudingumo analizavimas.

11. Jei grupės projektinėje veikloje planuojami tyrimai, anketavimas, interviu organizavimas, veiklą būtina iš anksto suderinti su respondentais (mokytoju ir mokiniais, konkrečia klase), iš anksto kartu numatyti renginio laiką ir organizavimo formas.

12. **8 klasių** – vasario 20 – 25 d., **6,7 klasių** - gegužės 1 – 15 d. projekto vadovas organizuoja kiekvieno projektinės grupės nario ir visos projektinės grupės veiklos įsivertinimą:

12.1. mokinys analizuoja veiklą (darbo planingumas, sukurto produkto kokybė, mokinio indėlis į projektą (jei produktą kūrė grupė), pasakytą kalbą, rašto darbą, projekto naudingumą sau ir bendruomenei,

12.2. mokinys analizuoja, kurias kompetencijas pagilino, įgijo.

13. **Atsiskaitymas už projektą.** Yra 3 privalomos mokinių atsiskaitymo už projektinį darbą formos:

13.1. **projekto metu sukurtas produktas:** bukletas, paroda, intraneto puslapis, videofilmas, renginys, pamoka, modelis ir kt.;

13.2. **projektinio darbo aprašymas** mokinio pasirinkta forma: mokslinio stiliaus rašto darbas (max įvertinimas -10) arba rašinys (max įvertinimas -6):

13.2.1. mokslinio stiliaus rašto darbo struktūrinės dalys:

- įžanga:
 - 1 - 2 sakiniais apibrėžta projekto tema (pristatyta, koks projektas, yra projekto sąvokų paaiškinimai);
 - nusakytas temos aktualumas bendrąja prasme ir asmeniškai;
 - pristatytas visos projektinės grupės darbo tikslas;
 - suformuluoti konkretūs asmeniniai uždaviniai (2-3), pirmasis uždavinys – teorinis (į kokį klausimą ar klausimus norima rasti atsakymą analizuojant šaltinius);
 - išvardinti darbo metodai;
- dėstymas:
 - privalo turėti tiek dalių, kiek mokinys išsikėlė uždavinių (2-3);
 - pristatant kiekvieno uždavinio rezultatą būtina atskleisti kūrybinį procesą;
 - vieno uždavinio pasiektiems rezultatams pristatyti skiriama ne mažiau 1500-1900 spaudos ženklų (6 kl. – ne mažiau 1500, 7 kl. – 1700, 8 kl. – 1900); vieno uždavinio pasiektiems rezultatams pristatyti skiriama ne mažiau 1500-1900 spaudos ženklų (6 kl. – ne mažiau 1500 t.y. be iliustracijų ne mažiau pusė puslapio, 7 kl. – 1700, t.y. be iliustracijų 3/4 puslapio, 8 kl. – 1900, t.y. be iliustracijų visas puslapis);
 - pristatant pirmąjį uždavinį, susijusį su šaltinių analizavimu, informacijos sisteminimu bei interpretavimu, privaloma pateikti klausimus, į kuriuos norėta atsakyti analizuojant šaltinius,
- išvados:
 - suformuluota kiekvieno uždavinio išvada;
 - išvada siejama su uždavinio rezultatu, o ne su projektinės veiklos įsivertinimu.

13.2.2. rašto darbas – rašinys (apimtis – vienas puslapis, 12 šriftas):

- įžanga – pristatoma, kokį projektą, kodėl mokinys pasirinko, ką norėjo sukurti, kodėl;
- dėstymas – papasakota, kaip rinko informaciją ir ką sužinojo, ką veikė, kaip veikė kurdamas (-a) produktą, aprašomas pats produktas;
- apibendrinimas – papasakota, kas sekėsi, kas nesisekė, kodėl; ko išmoko, kokia to išmokimo nauda, ką kitą kartą darytų kitaip;

13.2.3. projektinių darbų vadovas privalo anuliuoti vienodus darbus.

13.3. **žodinis projekto pristatymas pasirinktai auditorijai.** Kiekvienas mokinys privalo pasakyti viešą kalbą. Projekto vadovas, organizuodamas viešą projekto pristatymą, suderina su mokinių projektinę veiklą kuriojančiu progimnazijos vadovu, kas vertins mokinių viešas kalbas. Projekto vadovas atsakingas už mokyklos bendruomenės informavimą apie būsimą projekto viešą pristatymą (skelbimas mokykloje, žinutė mokyklos internetiniame puslapyje). Žodinio pristatymo vertinimo lapus (priedas Nr.3) projekto vadovas, atneša į sekretoriatą **8 klasių** – iki vasario 1 d., **6,7 klasių** – iki gegužės 1 d.

14. **Projektinės veiklos įsivertinimas - apibendrinimas.**

14.1. **8 klasių** – sausio 28 – 31 d., **5 klasių** – pabaigę projektus, **6,7 klasių** - gegužės 1 – 15 d. projektų vadovai organizuoja mokinių įsivertinimą, apibendrina mokiniui parašytus įvertinimus (projekto vadovo, lietuvių kalbos, IT mokytojo įvertinusių rašto darbus, žodinio pristatymo stebėtojo) ir įsivertina vadovavimą mokinių projektinei grupei.

14.2. **8 klasių** – iki vasario 1 d., **6-7 klasių** – iki birželio 1 d. projektų vadovai savo grupės mokinių rašto darbų ir pristatymų žodžiu vertinimų lapus bei klasės kiekvieno mokinio individualios pažangos fiksavimo lapą atneša į sekretoriatą. **8 klasių** – iki vasario 22 d., **6-7 klasių** - iki birželio 5 d. klasės auklėtojas apibendrina klasės padarytą pažangą. **6-7 klasių** vertinimo lapai išdalinami rugsėjo pirmą savaitę projektų vadovams, kad būtų užtikrintas ugdymo(si) tęstinumas.

14.3. vasario I-II savaitę organizuojamas renginys **8 klasių** mokinių projektinių darbų viešam pristatymui visai progimnazijos bendruomenei, gegužės mėnesio pradžioje mokykloje organizuojama mokinių projektinių darbų apibendrinimo konferencija.

IV. PROJEK TINĖS VEIKLOS VERTINIMAS

15. **6 - 8 kl. mokinių** projektiniai darbai vertinami pažymiu. Galutinis pažymys vedamas iš tokių įvertinimų:

15.1. darbo atlikimas pagal planą (vertina projekto vadovas, įvertinimą įrašo mokinio vertinimo lape - 1 arba 2 priedas);

15.2. sukurto produkto originalumas ir kokybė (vertina projekto vadovas, įvertinimą įrašo mokinio vertinimo lape - 1 arba 2 priedas);

15.3. rašto darbo vertinimas (vertina projekto vadovas ir lietuvių kalbos bei IT mokytojai; projekto vadovas rašo mokiniui savo ir lietuvių kalbos bei IT mokytojų pažymių vidurkį; raštingumą vertina tik lietuvių kalbos mokytojas; lietuvių kalbos mokytojas bei IT mokytojas (jei pamoka IT antrą pusmetį vyksta) savo įvertinimą rašo konvertavęs į 10 balų sistemą, t.y. įskaitinis lietuvių kalbos bei IT pažymys).

15.4. pristatymo žodžiu vertinimas (vertina pristatymą su mokinių projektinę veiklą kuruojančiu progimnazijos vadovu suderinti stebintys asmenys, įvertinimą įrašo mokinio vertinimo lape - 3 priedas).

16. **Projektinės veiklos įvertinimai įrašomi e-dienyne:** įrašomi visi 4 pažymiai ir galutinis įvertinimas. Jei nors vienas iš 4 pažymių yra nepatenkinamas, galutinis pažymys negali būti patenkinamas.

17. Projekto vadovas gali parašyti tarpinius pažymius už kiekvieno uždavinio įgyvendinimą (iš anksto su mokiniais aptariamais kiekvieno įvertinimo kriterijais), tačiau į e-dienyną rašomas vienas pažymys už kūrybiškumą.

18. Projekto vadovas gali parašyti keletą pažymių už planingą (ir atsakingą) darbą (mokiniai iš anksto supažindinami su tokia vertinimo tvarka), tačiau į e-dienyną rašomas vienas pažymys už planingą darbą.

19. **5 kl. mokiniams** vertinimas įrašomas į e-dienyną dalyko (lietuvių kalba) puslapyje.
